

อิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

THE EFFECTS OF OPERATING EFFICIENCY RATIOS ON PROFITABILITY OF LISTED COMPANIES IN THAILAND: SET100

ศรัญญา สิงห์วระชา¹

ดารณี เอื้อชนะจิต²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินด้านประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ และอัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรที่วัดโดยอัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราส่วนผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100 โดยวิเคราะห์จากงบการเงินย้อนหลัง 3 ปีคือ ปี 2558 ถึงปี 2560 ได้ข้อมูลทั้งสิ้น 246รายปีบริษัท (Firm years) สถิติที่ใช้คือการทดสอบวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลจากการวิจัยพบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไร คือ อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้และอัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงาน โดยพบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรสุทธิและอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้นและอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

คำสำคัญ: อัตราทางการเงินความสามารถในการทำกำไร

Abstract

The purpose of this research were to study the effects of Operating Efficiency Ratios on Profitability contain with Liquidity Ratio, Leverage Ratio and Efficiency Ratio that affects Profitability measured by Gross profit margin, Net profit margin, Return on Assets and Return on Equity of the Listed Company in Thailand: SET 100 by analyzing the financial statements for the past 3 years were 2015 to 2018

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

getting data to analyze total of 246 firm year. Statistics used in data analysis were Multiple Regression Analysis.

The results of this research found that financial ratios that affects and relating to Profitability were Leverage Ratio and Efficiency Ratio by finding that Debt to Asset Ratio that affects and related to Gross Profit Margin, Interest Coverage Ratio that affects and relating to Net Profit margin and ROA. Inventory Turnover related to Net Profit margin, Total Assets Turnover that affects and relating to Gross Profit Margin and ROA.

Keyword: Financial Ratio, Profitability

บทนำ

ตลาดหุ้นไทยในปัจจุบันยังคงได้รับความสนใจจากนักลงทุนเป็นอย่างมากเนื่องจากมีนักลงทุนในอัตราสูงมากขึ้นจากในอดีต ซึ่งในปัจจุบันนักลงทุนมองว่าการลงทุนในหุ้นนั้นสามารถสร้างรายได้จากการลงทุนได้มากกว่าการนำเงินไปฝากออมทรัพย์หรือฝากประจำกับธนาคาร ซึ่งดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์อยู่ที่ร้อยละ 0.2 - 0.5 และเงินฝากประจำอยู่ที่ร้อยละ 0.5-1.5 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2561) แต่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้นสามารถให้อัตราเงินปันผลเฉลี่ยได้ถึงร้อยละ 3 และมีอัตรากำไรต่อหุ้น (P/E Ratio) อยู่ที่ประมาณ 15 เท่า (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561) ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้มีผู้สนใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้การลงทุนที่มีผลตอบแทนที่สูงก็ย่อมมีความเสี่ยงที่สูงตามไปด้วย จึงทำให้ผู้ที่มีความรู้ด้านการเงินพยายามหาวิธีหรือกลยุทธ์ที่จะช่วยให้นักลงทุนสามารถนำไปเป็นเครื่องมือเพื่อที่จะใช้พิจารณาและตัดสินใจเลือกหุ้นที่จะลงทุน เพื่อสร้างกำไรและความมั่งคั่ง หรือสามารถอยู่รอดในตลาดได้อย่างระยะยาวและมั่นคง (นิริชชัย ปิงตระกูล, 2558)

งบการเงินคือรายงานทางการเงินที่แสดงถึงข้อมูลทางการเงิน ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นเป็นการรายงานโดย งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้นหรืองบกระแสเงินสด ซึ่งแต่ละประเภทสามารถสะท้อนให้เห็นถึงข้อมูลที่แตกต่างกันแต่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน (ศิริลักษณ์ มกรพันธ์, 2551) งบการเงินของบริษัทเป็นข้อมูลที่ช่วยให้ผู้บริหารและผู้ใช้งบการเงินนำมาใช้วิเคราะห์ถึงจุดแข็งจุดอ่อนของบริษัทได้ และยังช่วยเปรียบเทียบฐานะทางการเงินและประสิทธิภาพในการทำงานระหว่างบริษัทของตนเองกับบริษัทอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ด้วย

การวิเคราะห์งบการเงินเป็นกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการพร้อมทั้งนำข้อเท็จจริงมาใช้ในการตัดสินใจต่อไป การวิเคราะห์งบการเงินถือได้ว่าเป็นเครื่องมือการกลั่นกรองข้อมูลเบื้องต้น ส่วนการพยากรณ์ฐานะทางการเงินในอนาคตและผลที่จะเกิดขึ้นคือการวินิจฉัยปัญหาในการดำเนินการและการบริหารงานรวมถึงปัญหาอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งประโยชน์ที่ผู้ใช้งบการเงินไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร นักลงทุน ผู้ให้สินเชื่อ ผู้สอบบัญชี จะได้รับข้อมูลการวิเคราะห์งบ

การเงินเกี่ยวกับปัญหาทางการเงิน ภาระหนี้สิน ความเสี่ยงของเจ้าหนี้ ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ เป็นต้น (เพชรี ขุมทรัพย์, 2549)

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) เป็นเครื่องมือวิเคราะห์งบการเงินวิธีหนึ่งเพื่อช่วยในการประเมินฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และความสามารถในการทำกำไร ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเห็นถึงจุดแข็งจุดอ่อน และความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท โดยแบ่งอัตราส่วนทางการเงินออกเป็น 4 ประเภท คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงาน อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ นอกจากนี้อัตราส่วนทางการเงินยังสามารถอธิบายถึงฐานะความมั่นคงทางการเงิน ผลการดำเนินงานของกิจการ โดยการนำตัวเลขจากงบการเงินที่เกี่ยวข้องกันมาหาอัตราส่วนต่างๆ เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์และสามารถเลือกใช้อัตราส่วนได้ตามวัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ของผู้วิเคราะห์เพื่อช่วยให้เข้าใจสุขภาพทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการได้ดียิ่งขึ้น (ศิริลักษณ์ มกรพันธ์, 2551)

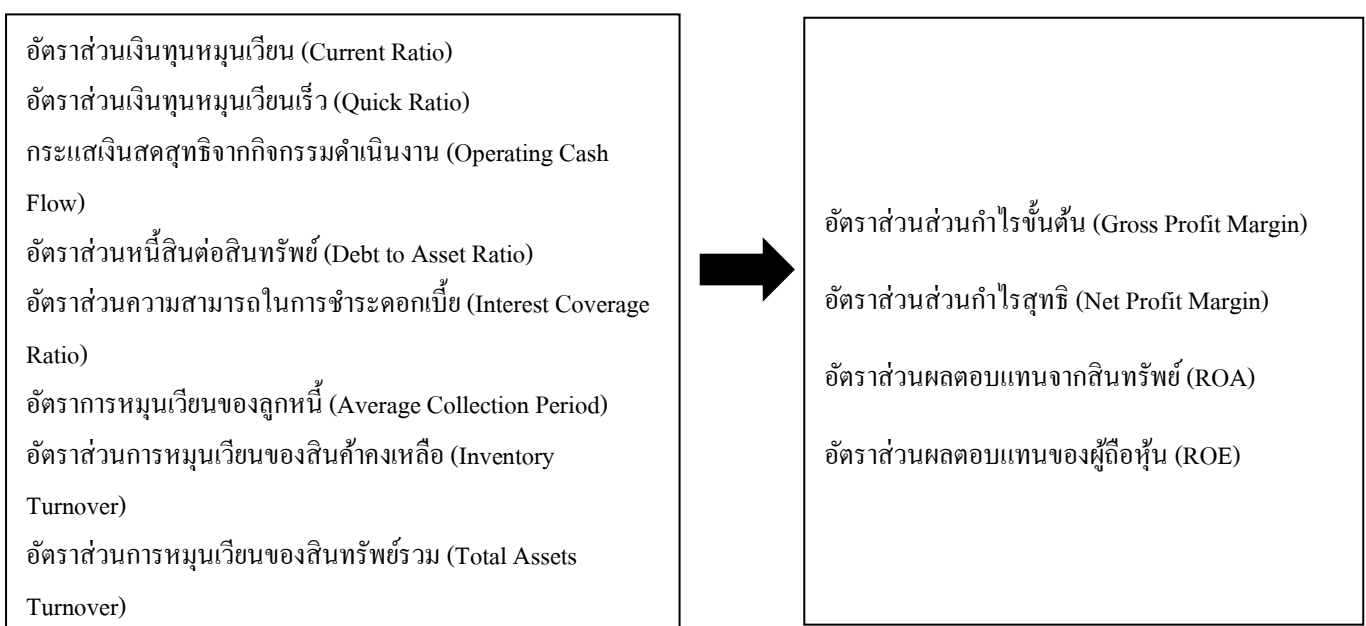
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วย อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ และอัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

H_{sd} : อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานทางด้านบัญชี (Financial Accounting) ในปัจจุบันนิยมใช้เครื่องมือที่เรียกว่า อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้วัดประสิทธิภาพการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับสภาพคล่องและความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนทางการเงินเป็นวิธีที่สะดวกและรวดเร็ว การวิเคราะห์ฐานะของกิจการด้วยวิธีนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการวิเคราะห์และวางแผนงานบริหารต่างๆ นอกจากนี้ยังสามารถเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกิจการตนเองกับกิจการคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ ตลอดจนบุคคลภายนอกที่ใช้งบการเงิน เช่น นักลงทุนที่จะสามารถใช้อัตราส่วนทางการเงินประเมินฐานะทางการเงินและประสิทธิภาพการทำงานของกิจการได้อย่างรวดเร็วในการประเมินผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของธุรกิจนั้นจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการวัดที่แน่นอน ในการหาความสัมพันธ์ของข้อมูลตัวเลขทางการเงินในงบการเงิน และนำมาวิเคราะห์ แปลความหมายของอัตราส่วนต่างๆ โดยการเปรียบเทียบข้อมูลในอดีต และใช้เปรียบเทียบกับข้อมูลของกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน ณ เวลาเดียวกัน เพื่อให้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินได้ผลครบถ้วนและครอบคลุมต่อความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านต่างๆ เช่น ผู้บริหาร นักลงทุน เป็นต้น (กฤติกา กณนานนท์, 2555) ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงานและอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ การนำอัตราส่วนทางการเงินมาใช้นั้นช่วยให้ผู้บริหารสามารถใช้กำหนดเป้าหมายของกิจการได้ และการคำนวณนั้นสามารถคำนวณได้ง่าย ไม่ซับซ้อน และผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณสามารถเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย (โสภณ บุญถนอมวงศ์, 2558) และช่วยให้ผู้ใช้งบการเงิน มีความสะดวกในการวิเคราะห์งบเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจลงทุน นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้บริหารยังมองเห็นสาเหตุของปัญหาทำให้สามารถแก้ไขได้ทันเวลา (ชัยนุบดีน จินตรา, 2560)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลงบการเงินย้อนหลัง 3 ปี ในการทดสอบความสัมพันธ์และอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรสำหรับงานวิจัยนี้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คัดเลือกตัวอย่างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกเฉพาะบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์และมีข้อมูลที่ต้องใช้ในการวิจัยครบถ้วนตลอดระยะเวลา 3 ปี เพื่อให้ได้บริษัทตัวอย่างจำนวน 100 บริษัท โดยแบ่งเป็นกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มทรัพยากร กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มการบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์และประมวลผลทางสถิติและการวิจัย ใช้ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญที่บริษัทรายงานในงบ

การเงินประจำปี โดยเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ได้แก่ ปี 2558 - ปี 2560 จากฐานข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้บริษัทตัวอย่าง 82 บริษัท ได้ข้อมูลงบการเงิน 246 รายปีรายบริษัท (Firm Years)

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลลักษณะทั่วไปของบริษัทตัวอย่าง

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlations) ทดสอบอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท โดยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน (Operating Cash Flow) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Asset Ratio) อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Average Collection Period) อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) และตัวแปรตาม คือ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin) อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราส่วนผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (ROE)

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 กลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทตัวอย่าง

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	8	9.76
ธุรกิจการเงิน	2	2.44
สินค้าอุตสาหกรรม	3	3.66
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	23	28.05
ทรัพยากร	17	20.73
บริการ	22	26.83
เทคโนโลยี	7	8.54
รวม	82	100

จากตารางที่ 1 บริษัทตัวอย่างจำนวน 82 บริษัท ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง 23 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 28.05 รองลงมาเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ 22 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 26.83

ตารางที่ 2 ข้อมูลทุนจดทะเบียนของบริษัท

ทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว (ล้านบาท)	จำนวนบริษัท	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000	64	78.05
10,000 ขึ้นไป	18	21.95
รวม	82	100

จากตารางที่ 2 ขนาดของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วส่วนใหญ่มีน้อยกว่า 10,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 78.05

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

	Current Ratio	Quick Ratio	OCF	Debt Asset Ratio	Interest Coverage Ratio	Average Collection Period	Inventory Turnover	Total Assets Turnover	Gross Profit Margin	Net Profit Margin	ROA	ROE
Current Ratio												
Quick Ratio	.765**											
OCF	-.066	.006										
Debt Asset Ratio	-.192**	-.169**	-.016									
Interest Coverage Ratio	.193**	.141*	-.060	-.117								
Average Collection Period	-.111	-.035	-.062	.359**	-.090							
Inventory Turnover	-.058	-.033	.011	.010	-.018	.278***						
Total Assets Turnover	-.087	-.156*	.000	-.012	.246**	-.119	-.067					
Gross Profit Margin	-.065	-.052	-.001	.236***	.051	.053	.030	-.147**				
Net Profit Margin	.101	.071	.007	.019	.160**	-.577***	-.215***	-.057	.405***			
ROA	.010	-.036	.007	.093	.323***	-.085	-.034	.180***	.314**	.447**		
ROE	-.106	-.093	.042	.079	.043	-.050	-.018	.029	.275**	.265**	.750**	

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 5 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมอัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนแสดง

ความสามารถในการทำกำไร 3 อัตราส่วน ซึ่งได้แก่ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรสุทธิ และ อัตราส่วนผลตอบแทนจาก จากตารางที่ 4 พบว่า อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ที่มีความสัมพันธ์ กับความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไร ขั้นต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .236*** อัตราส่วนความสามารถ ในการชำระดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรสุทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .160** อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วน ผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .323***

นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถใน การทำกำไร ได้แก่ อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรสุทธิอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.577*** อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมี ความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรสุทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.215*** อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้นอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.147** อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .180***

อภิปรายผล

ผลการทดสอบพบว่าอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหนี้สิน และ อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนความสามารถ ในการทำกำไร ทั้งสิ้น 3 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรสุทธิ และ อัตราส่วน ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ กล่าวคือ หากกิจการมีประสิทธิภาพในการบริหารหนี้สินของกิจการได้ดี มีการ บริหารโครงสร้างเงินทุนของบริษัทให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการชำระหนี้ได้สูงจะทำให้ ความสามารถในการทำกำไรของกิจการสูงขึ้นซึ่ง กฤติกา กณานนท์ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การที่กิจการใช้ เงินทุนสูงจะส่งผลให้กิจการมีต้นทุนในการก่อหนี้ที่สูงขึ้นซึ่งอาจทำให้กำไรลดลง และการที่กิจการมีหนี้สิน น้อยลงจะทำให้ความสามารถในการทำกำไรสูงขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Almazari (2013) ที่กล่าวว่า เมื่อ บริษัทมีหนี้สินต่ำจะทำให้ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น

อัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงาน 3 อัตราส่วน คือ อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร ทั้งสิ้น 3 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรสุทธิ และ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ กล่าวคือ หากกิจการมีประสิทธิภาพในการ บริหารการดำเนินงานของบริษัทได้อย่างดี มีการบริหารสินทรัพย์อย่างเกิดประโยชน์ มีการบริหารจัดการ สินค้าคงเหลือได้ดี จะส่งผลให้มีกำไรมากขึ้น ในงานวิจัยนี้พบว่าหากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ รวมมากขึ้นจะส่งผลให้กำไรขั้นต้นและกำไรสุทธิลดลง อาจเป็นเพราะเงินไปจมอยู่กับสินทรัพย์ทำให้กำไร

ต่ำลง ซึ่งผลวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับ คารณิ เอื้อชนะจิต (2562) กล่าวว่า เมื่อกิจการมีการลงทุนในสินทรัพย์รวมจะส่งผลให้กำไรสุทธิลดลง และ ภควรรชก คุบุญญอารักษ์ (2555) ที่ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน ซึ่งพบว่าถ้าหากมีการลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มมากขึ้นจะทำให้ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารลดลง แต่มีบางงานวิจัยที่ได้ผลที่แตกต่างกัน ได้แก่ งานวิจัยของ โสภณ บุญถนอมวงศ์ (2558) ที่กล่าวว่าเมื่ออัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นและอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้น เพราะเมื่อบริษัทมีการใช้เครื่องจักรเพื่อผลิตสินค้ามากขึ้นและนำไปจำหน่ายได้มากขึ้นก็ทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลให้บริษัทได้กำไรมากขึ้นด้วย และกฤติกา ถนอมานนท์ (2555) ที่กล่าวว่าหากมีการลงทุนในสินทรัพย์เพิ่มมากขึ้นจะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มตามไปด้วยและเมื่ออัตราส่วนแสดงความสามารถในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นอัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิจะเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน และในงานวิจัยนี้ยังพบว่าหากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์เฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิ กล่าวคือ หากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์เฉลี่ยต่ำลงจะส่งผลให้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น ซึ่งมีหลายงานวิจัยที่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ นพวรรณ สิมมา (2557) ได้กล่าวว่า การบริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพสามารถเพิ่มความสามารถในการทำกำไรได้ ซึ่งผลการศึกษานี้มีสอดคล้องกับ Okwo and Other (2012) ที่กล่าวว่า หากกิจการมีอัตรการหมุนเวียนของสินทรัพย์เฉลี่ยต่ำลง จะส่งผลให้กิจการมีความสามารถในการทำกำไรสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่วัดประสิทธิภาพการดำเนินงานนั้นมีความสัมพันธ์และยังมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรที่เป็นผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้เห็นว่าการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารในด้านการเงิน การเก็บเงินจากลูกหนี้ การจ่ายชำระหนี้ การบริหารคลังสินค้า การบริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพสามารถทำให้การดำเนินงานของบริษัทดีขึ้นได้ ดังนั้นผู้บริหารควรมีการจัดการในกระบวนการภายในของบริษัท ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการกำหนดอายุลูกหนี้ การบริหารสินทรัพย์ให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม มีการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์หรือมีการเพิ่มนวัตกรรมใหม่ๆที่จะช่วยให้สินค้าหรือบริการมีคุณภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ควรศึกษาถึงตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอัตราส่วนทางการเงินในด้านอื่น เช่น การใช้ตัววัดผลที่ไม่เป็นตัวเงิน โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร สภาพแวดล้อม หรือสภาพเศรษฐกิจ

บรรณานุกรม

- กฤติกา ถอดนันทน์. (2555). ผลกระทบของการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่อความสามารถในการทำกำไรและมูลค่าของกิจการ : กรณีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยนุบดีน จินตรา. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรกับอัตราผลตอบแทนจากส่วนต่างราคาหุ้นของบริษัทหมวดพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- คารณิ เอื้อชนะจิต. (2562). อัตราส่วนหนี้สินและอัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของบริษัท. Digital Technology for Sustainable Wellbeing and Smart Society. การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 14 ประจำปี 2562.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). คัมภีร์วิเคราะห์งบการเงิน. สืบค้น 20 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.set.or.th/dat/setbooks/e-book/13.pdf>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ดอกเบี้ยเงินฝาก. สืบค้น 20 ตุลาคม 2561, จาก https://www.bot.or.th/thai/statistics/financialmarkets/interestrate/_layouts/application/interest_rate/in_rate.aspx
- นพวรรณ สิมมา. (2557). การวัดผลการดำเนินงานทางการเงินและการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของอุตสาหกรรมอาหาร วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาธุรกิจการเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิธิชัย ปิงตระกูล. (2558). กลยุทธ์ในการลงทุนโดยใช้อัตราส่วนสำคัญทางการเงินเพื่อแบ่งแยกบริษัทที่ให้อัตราผลตอบแทนมากกว่าตลาด และ บริษัทที่ให้อัตราผลตอบแทนน้อยกว่าตลาด การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2559). วิเคราะห์งบการเงิน : หลักการและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภควรรชก์ อนุญญอรักษ์. (2555). การบริหารสินทรัพย์กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทย การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริลักษณ์ มกรพนธ์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับความเสี่ยงในการพิจารณาให้สินเชื่อทางการค้า กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจ โครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

โสภณ บุญถนอมวงศ์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและประสิทธิภาพ การบริหารสินทรัพย์ การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Almazari, A. (2013). *The Relationship between Working Capital Management and Profitability: Evidence from Saudi Cement Companies*. Master Thesis in Administrative Sciences, Finance Section, King Saud University.

Khalid, C. (2012). The relationship between working capital efficiency and Profitability. *Journal of Accounting and Management*, 2012(2), 21-45.

Okwo, Enekwe & Okelue, U.D. (2012). Financial Management as a Determinant of Profitability: a Study of Selected Pharmaceutical Firms in Nigeria. *European Journal of Business and Management*, 2012(20), 28-36.